

2023-04-07 Nr. NV-831

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-16(2) TAIS-22-8410(4)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1237 „DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES) NR. 2017/625 ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	Žemės ūkio ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-01-24	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje) ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybė s programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

- Viešojo administravimo įstatymo (VAĮ) naujoje redakcijoje, 5 str. 1 d. 2 p. b papunktyje nustatyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų ES teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.
- Šiuo metu žemės ūkio ministro 2000-12-28 įsakymo Nr. 375 „Dėl Ekologinės gamybos taisyklių patvirtinimo“ 2 p. įtvirtinta, kad ŽŪM, kaip kompetentinga institucija, ekologinės gamybos oficialią kontrolę yra patikėjusi kontrolės institucijai – viešajai įstaigai „Ekoagros“, kuriai suteiktas kodas LT-EKO-001. Anot ŽŪM, problema yra tame, kad VšĮ „Ekoagros“ viešojo administravimo įgaliojimai turėtų būti suteikti Vyriausybės nutarimu, o ne žemės ūkio ministro įsakymu, kaip numato VAĮ.
- Taip pat, Projektu įgyvendinama Reglamento (ES) Nr. 2017/625 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo 4 str. 3 dalis „*Kompetentingos institucijos, atsakingos už tikrinimą, <...>, gali perduoti tam tikras su oficialia kontrole ar kita oficialia veikla susijusias pareigas vienai ar daugiau ekologiškų produktų kontrolės institucijų. Tokiais atvejais jos kiekvienai iš jų suteikia kodą*“.
- Vadovaudamasi 2022-01-01 įsigaliojusio Reglamento (ES) Nr. 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo nuostatomis, ŽŪM pažymi atsiradusį poreikį tikrinti rinkoje augalų dauginamąją medžiagą, paženklintą kaip ekologišką. Importuojama augalų dauginamoji medžiaga kaip ekologiška iki šiol nebuvo kontroliuojama, tačiau tai turės būti atliekama (jei tokių importuotojų atsirastų).
- Po nutarimo įsigaliojimo 2019-12-14, jokia institucija ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės srityje oficialios kontrolės nevykdė. Šiuo metu nutarime Valstybinei augalininkystės tarnybai (VAT) nėra priskirtos kontrolės funkcijos ekologinės gamybos ženklavimo srityje (dėl augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės), o Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (VMVT) priskirtos visos ekologinės gamybos srityje ženklavimo kontrolės funkcijos (apimant ir augalų dauginamąją medžiagą). Todėl, VAT neturi įgaliojimų atlikti ekologinės augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės, o VMVT pagal kompetenciją tokios kontrolės neatlieka.
- Paminėtina, kad 2021 m. ŽŪM buvo pateikusi Vyriausybei svarstyti Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūlyta VšĮ „Ekoagros“ suteikti viešojo administravimo įgaliojimus (t. y. tikrinimo ir sertifikavimo funkcijas ekologinės gamybos srityje). Tačiau, 2021-07-14 Vyriausybės posėdyje buvo nuspręsta šio klausimo svarstymą atidėti ir VRM pavesta išnagrinėti galimybę pakeisti VAĮ. Remiantis 2022-01-29 įsigaliojusiomis minėtomis VAĮ nuostatomis, 2022-04-11 ŽŪM organizuotame pasitarime (dalyvaujant pastabas teikusių TM, VRM atstovams) priimtas sprendimas VšĮ „Ekoagros“ viešojo administravimo įgaliojimus suteikti ne įstatymu, o rengiant šio nutarimo pakeitimo projektą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Manytina, kad Projektu siūlomos priemonės yra tinkamos išspręsti problemą, kadangi VAI naujoje redakcijoje įtvirtinta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu. VAT ir VMVT konkrečios funkcijos jau yra priskirtos šiuo nutarimu, kuris keičiamas tik dėl ekologinės gamybos ženklavimo kontrolės sritys.

Atsižvelgiant į VAI nuostatas, siūloma Vyriausybės nutarimu nustatyti VšĮ „Ekoagros“ šiuo metu žemės ūkio ministro įsakymu pavestas vykdyti ir vykdomas tikrinimo bei sertifikavimo funkcijas ekologinės gamybos srityje, taip pat patikslinti VAT ir VMVT funkcijas ekologinės gamybos ženklavimo kontrolės srityje. Atsižvelgdama į Finansų ministerijos (FM) pateiktą nuomonę, ŽŪM įvertino VAT patikslintą lėšų poreikį (detalus pagrindimas pateiktas) ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkcijai vykdyti **2023 m.** ir atitinkamai skyrė prašomus **103966 Eur** (iš jų darbo užmokesčiui **33480 Eur**) iš ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, perskirstydama lėšas iš paramos priemonių ir nukeldama šios paramos išmokėjimą į vėlesnius metus. Pažymi, kad dėl papildomo lėšų poreikio minėtai funkcijai vykdyti 2024 m. ir vėlesniais metais bus kreipiamasi į FM rengiant 2024–2026 m. biudžeto projektą. 2024 m. bus prašoma papildomai skirti 256 tūkst. Eur (iš jų darbo užmokesčiui **172 tūkst. Eur**); **2025 m. – 192 tūkst. Eur** (iš jų darbo užmokesčiui **172 tūkst. Eur**), **2026 m. – 192 tūkst. Eur** (iš jų darbo užmokesčiui **172 tūkst. Eur**).

Projektu siūloma:

- sukonkretinti ekologinės gamybos ženklavimo srityje oficialiosios kontrolės objektą, patikslinant, kad VMVT neatlieka oficialios kontrolės augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo srityje;
- sukonkretinti VAT oficialios kontrolės objektą, papildant ekologiškų produktų (augalų dauginamosios medžiagos) ženklavimo sritimi;
- nustatyti, kad oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje atlieka VšĮ „Ekoagros“;
- atlikti techninio pobūdžio pakeitimus – iš 1.3 nutarimo papunkčio į naują 1¹ punktą perkeltiant kompetentingos institucijos – ŽŪM – funkcijas ir jas patikslinant, kad ŽŪM organizuoja oficialią kontrolę, vykdomą Reglamento 2017/625 1 str. 2 d. i punkte nustatytose srityse, ir atlieka oficialią kontrolę vykdančių kompetentingų institucijų ir kontrolės institucijos Reglamento 2017/625 1 str. 2 d. i punkte nustatytose srityse auditus.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Projekto įgyvendinimas bus užtikrintas parengtais žemesnės galios teisės aktais (žemės ūkio ministro įsakymais).

STEBĖSENA

Stebėsenos rodikliai nenustatyti.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Reguliavimo pakeitimas paveiks 3 kontrolės institucijas / įstaigas: VšĮ „Ekoagros“, VMVT ir VAT, nes Projektas susijęs su šių institucijų / įstaigų atliekamomis funkcijomis. Projektu siūlomi keitimai tiesiogiai derinti su jomis, taip pat kitomis suinteresuotomis valstybės institucijomis, visuomene. Institucijų principinė pozicija – pritarti siūlomoms teisinio reguliavimo pakeitimams.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

- Projektas suderintas su Ekonomikos ir inovacijų, Sveikatos apsaugos, Teisingumo, Vidaus reikalų ministerijomis, Konkurencijos taryba, VI Žemės ūkio duomenų centru, Nacionaline mokėjimo agentūra, Nacionaliniu akreditacijos biuru, VAT, VMVT.
- Atsižvelgiant į 2023-01-24 tarpinstituciniame pasitarime priimtą sprendimą (įvertinti FM pastabą dėl asignavimų iš VMVT persikirstymo VAT dėl jai pavedamos vykdyti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolės funkcijos), VMVT pateikė nuomonę, kad šios funkcijos vykdymas nėra VMVT kompetencijos sritis, papildomų valstybės biudžeto asignavimų 2020-2023 m. laikotarpiu VMVT nebuvo skirta ir ji savo asignavimuose nebuvo numaciusi lėšų šiai funkcijai vykdyti. Tuo pagrindu, ŽŪM 2023-02-28 kreipėsi į FM prašydama rasti finansavimo galimybę dėl minėtos funkcijos užtikrinimo VAT. 2023-02-28 FM pateikė nuomonę, kad ŽŪM turėtų įvertinti VAT apskaičiuoto lėšų poreikio pagrįstumą, funkcijos atlikimo mastą, reikalingų materialinių ir finansinių išteklių poreikį bei numatyti reikiamas lėšas Projekto nuostatoms įgyvendinti 2023 m. iš ŽŪM patvirtintų bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, atlikus jos vykdomų funkcijų ir (ar) pavaldžių įstaigų funkcijų ir joms skiriamų asignavimų peržiūrą. Į šią FM pateiktą pastabą atsižvelgta.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOŠ FORMA

- Projektas patikslintas (suderintas darbo tvarka) pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Ekonomikos politikos grupės pateiktas pastabas.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė antrinėje išvadoje pastabų ar pasiūlymų neturi.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome patikslintą Projektą aptarti tarpinstituciniame pasitarime (III dalyje) ir, nesant papildomų pastabų, svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaidas Talačka

Ekonomikos politikos grupė , patarėjas